හෙන්රි ජයසේන

වරිගයාට ආමන්ත්‍රණයක්

දෙමාපියෝ දරුවන් හැදූ
ලත වෙති දහස් ගණනින්
අපේ ඉසව් වල
සිප් සතර නොමඳව ලත්
සිය දරුවන්
හැරදා ගමරට
ගොදුරු වන විට සංක්‍රමණයට
පිට දේශ දීපංකර කරා
-අනේ යසයි කදිමයි- කීවත්
රුරා හැලෙන කඳුලැල්
හුදෙකලාව හොර රහසේ
නෙත් පුරා ඒ දනන්ගේ
උරා ගන්නේ මහ පොළොව
මතක වියැකෙන
සිත් පිත් නැති ලොවක් වෙනුවෙන්
සුසුම් හෙලමිනි

සාගර සයුරු තරණය කොට
දිනුවද බොහෝ සම්පත්
යාන වාහන මිල මුදල්
විසල් මන්දිර
වටිද ඒ සියල්
කඳුලක් තරම් මවකගේ
සුසුමක් තරම් පියෙකුගේ

දරුවන් සඳහි දෙමාපියෝ
ලැබීමට උනුසුමක් සෙනෙහසක්
යුතු කම් සපිරූ ඒ දරුවන්ගෙන්
සිය අබල දුබල වියේ...
-පුත නුඹද යන්න
යුද නැති ඉසව්වකට
නැති අග හිඟ කම්
ඉසුරුමත් ලොවකට
කුරිරුකම් අවනීතිය
භීෂණය නැති තැනෙක සිට
ගොඩ නගන්නට අනාගතයක්
දරු දෙදෙනට නුඹේ..-

"මහලු අපි රැඳී ඉන්නෙමු මෙහි
දරා ගනිමින් සපැමිණෙන සැපදුක්.."
කීවෙමි මම මගේ දරුවාට
කිහිප වර
සිනාසුනා පමණි ඔහු
දුටුවෙමි දෙනෙත සෙනෙහස
මුවින් නොදෙඩු ඔහුගේ...

පුත
නුඹට
නමස්කාර වේවා..
මුණුපුරු දරු මල්ලෙනි අපේ
ගොඩ නගමු හෙට දවසක්
ගැති නොවූ - යහපත් වූ
සොන්බර වූ
කුරිරුකම් වලින් තොර වූ
වෙසෙන්න ඔබ
ලද දෙයින් තුටු පහටුව
එවන් සුන්දර බිමෙක
මහ පොළොව නොඉල්වා
සින්නක්කරට දෙන සේ....

හෙන්රි ජයසේන

ශ්‍රීනාත් මද්දුමගේ

කෝලම් හා ජන නාටක

පසුගිය කලාප වල ලියන ලද ලිපි වලින් මා අදහස් කළේ රංගනය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන අයට රංගනයට බිවිසීම සඳහා උරදෙන මූලික කරුණු කීපයක් හඳුන්වා දීමයි. එයට අමතරව විවිධ රංග ක්‍රම, නාට්‍ය පිටපතක් සාදාගන්නා අන්දම යනාදී කරුණු ඉදිරියේදී සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමි. වැඩි දෙනෙකුගේ ඉල්ලීම පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ නාට්‍ය කලාව හා නාට්‍ය විකාශනය ගැනත් කරුණු කීපයක් සාකච්ඡා කිරීමට අදහස් කළෙමි. මුලින්ම ශ්‍රී ලංකාවේ අභාවයට යමින් තිබෙන කෝලම් නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය ගැන විමසා බලමු.

ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව ඉඳහිට රංග ගතවන කෝලම් යනු ජන නාටක විශේෂයකි. කෝලම් වෙස් මුහුණු පැළඳ ගත් නලු පිරිසක් ඉදිරිපත් කරන කතා මාලාවක් කෝලම් රංගනයකදී එසේ නැත්නම් කෝලම් යාගයකදී දක ගත හැකි ය. අතීතයේ මෙය සතියක් පුරා පැවැත්වූ උත්සවයක් වූ අතර පසු කාලීනව එය සන්ධ්‍යාවේ ආරම්භව පසුදින උදෑසන අවසන් කෙරෙන උත්සවයක් බවට පත් ව ඇත. මාතර , මිරිස්ස, ගාල්ල, අම්බලන්ගොඩ, බලපිටිය, හොරණ ආදී ප්‍රදේශ වල පැවැති කෝලම් නාට්‍ය වල පොදු ලක්ෂණ දකිය හැකි අතර වෙනත් ප්‍රදේශ වල කෙරෙන කෝලම් නාට්‍ය වල විශේෂිත වූ ලක්ෂණ දකිය හැකි ය. අනෙකුත් බොහෝ ජන නාට්‍ය මෙන් ම කෝලම් නාට්‍ය වලටද ඉන්ද්‍රිය සම්භවයක් ඇතැයි විශ්වාස කෙරෙයි.

කෝලම් උපත දක්වෙන කවි වලින් පෙන්වා දෙන්නේ මහා සම්මත රජතුමා ගේ බිසවට වූ දොළ දුකක් සංසිඳවනු වස් වෙස් මුහුණු සඳහන් ලියෙන් තනා කෝලම් නාට්‍යයක් රඟ දක් වූ වගයි. වර්තමානයේ කෝලම් නාට්‍ය වල බෙහෙවින්ම හාස්‍ය ජනනය සඳහා මුල් තැනක් දී ඇති නමුත් ආදි ගෝත්‍රික සමාජ වල පැවැති ගර්භ පූජා සහ ඒ ආශ්‍රිත චාරිත්‍ර සඳහා කෝලම් නාට්‍ය භාවිතා වූ බව පෙනේ. පහත රට සිද්ධි යාගයේදී ද මේ ලක්ෂණ පැවැති මුත් මෙහි බොහෝ දුරට යක්ෂයන් මෙන්ම දෙවියන් කෙරෙහි ද ප්‍රමුඛත්වයක් දී තිබේ.

පැරණි කෝලම් පිටපත්
වල දක්වෙන බඩ දරු
කෝලම නිදසුනක් ලෙස
ගත් විට එහි යක්ෂ දේව හා මනුෂ්‍ය යන සියළුම පාර්ශ්වයන් හි සම්බන්ධතාවක් පෙන්වයි.

අනෙකුත් බොහෝ ජන නාට්‍ය මෙන් ම කෝලම් නාට්‍ය වලටද ඉන්ද්‍රිය සම්භවයක් ඇතැයි විශ්වාස කෙරෙයි.

පහත රට පැවැති යක් නැටුම් මෙන්ම දේව නැටුම් ද ගර්භාරක්සාව පතා පැවැත්විණි. වෙන වෙනම පැවති යාතුකර්ම කෝලම් නාටකයේ දී එකතු වී ඇති බවක් පෙනේ. අද කෝලම් නාටකය ක්‍රම කීපයකට මිශ්‍රණය වුවද එහි ඊටම ආවේණික ලක්ෂණ පවතින බව හඳුනාගත හැකි ය. වෙස් මුහුණු භාවිතා කරමින් කරන රංගනය, පහත රට බෙරය යනාදිය එයට ආවේනික වූ ලක්ෂණයන් ය. පහත රට බොහෝ යක් තොවිල් වලදී ඇදුරෝ වෙස් මුහුණු පැළඳ රංගනයේ යෙදෙති. කෝලම් නාටකය ඒවියෙන් වෙනස් වන්නේ රංගනයේදී භාවිතා කෙරෙන මුහුණු අනුවයි. කෝලම් වලට භාවිතා වන වෙස් මුහුණු යක්ෂ, නාග, දේව, සත්ව, හා මනුෂ්‍ය වශයෙන් බෙදා දක්විය හැකි ය. පූර්ණක යක්ෂ මුහුණකින් යුක්තය. උමා දෙවඟනකි. ගුරුළු රාක්ෂ හා පංචනාරි වෙස් මුහුණු මනඃකල්පිතය. හේවායා, ජසයා ලෙන්චිනාමනුෂ්‍ය චරිත ය. සිංහ, වලස්, කොටි ආදී සත්ව මුහුණු ද මීට අමතරව භාවිතා වේ.

නළුවෝ කෝලම් නාට්‍යයේදී කතා පුවත් මාලාවක් දක්වති. කෝලම් නාටකයේ කතා පුවත් මාලාව එකකට එකක් සෘජුව සම්බන්ධ නොවූවා සේ පෙනුනද එහි අනන්‍ය ලක්ෂණයක් වනනේ එම අසම්බන්ධිත කතා කිසියම් චරිතයක් විසින් සම්බන්ධ කොට දක්වීමයි.

විවිධ කෝලම් සන්දර්ශණ වලදී රංග භූමියට එන චරිත අතර ඇතැම් විට වෙනස් කස් පවතියි. මුලින්ම අණබෙර කෝලමද අනතුරුව හේවා රාළද පසුව ආරච්චි කෝලමද මුදල් කෝලමද දක්වේ. මීට ජෙඩිරාල, ලෙන්චිනා අප්පෝරු දෙනො හෙංචා ආදීන් එක්වෙයි. කලින් කල සමාජීය අවශ්‍යතා සඳහා කෝලම් වලට අමතර චරිත එක්වන්නට ඇතැයි සිතේ. මීට නිදසුනක් වන්නේ ලංකාවේ පොලිසිය ස්ථාපනය කළ පසුව -පොලිස් කෝලම- එයට එක් වීමයි.

මතු සම්බන්ධයි

ආචාර්ණී නිරූතා ධර්මකුලේන්ද්‍රන් මහත්මියගේ කුරවංජි නර්තන ප්‍රසංගය

නැටුම් ආචාර්ණී නිරූතා ධර්මකුලේන්ද්‍රන් මහත්මියගේ ශිෂ්‍යාවන්ගේ හපන්කම් විදහා දක්වන කුරවංජි නර්තන ප්‍රසංගය 13 වන වරටත් පවත්වන්නට ඇය සූදානම්ව සිටින්නී ය.සැප්තැම්බර් 17 වන දින යැන්ග් යින් ශාලාවේ පැවැත්වෙන මේ ප්‍රසංගයට ශිෂ්‍යාවෝ 50 ක් පමණ රංගනයෙන් දායක වෙති.

වෙන්නායි හි ක්වීන් මේරිස් විද්‍යාලයෙන් නර්තනය පිළිබඳ බීඒ උපාධි ලබා ඇති නිරූතා පද්මශ්‍රී ඊහ්ර ණ බීනියජ්බ ගේ ඊයර්වියේ සඳාජ්බස නර්තන පාසලෙන් නර්තනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාවක් ද ලබා ගත්තා ය. විශ්ව විද්‍යාලය තුළත් ඉන් පිටත් නර්තන තරඟ රාශියකට සහභාගී

වූ නිරූතා බොහෝ ජයග්‍රහණ ලැබුවා ය. මදුරාසියේ වෛද්‍ය විද්‍යාලය මගින් පැවැත්වූ නර්තන තරඟ වලින් ප්‍රථම ස්ථානය දිනා ගත්

නිරූතා ආචාර්ය කරුණානිධි අතින් හොඳම නර්තන ශිල්පිණිය ලෙස සම්මාන ලැබුවා ය. ඇය නාට්‍ය රත්න සම්මානයෙන් ද පිදුම් ලැබුවා ය. නර්තනය වෙනුවෙන් 1987, 88, හා 89 යන වසර තුනේදී ම මදුරාසියේ දී සම්මානයෙන් පුද ලැබීම ඇගේ ජීවිතයේ අමතක නොවන සිදුවීම් අතර වෙයි.

සුවඳ පද්ම 2005

වික්ටෝරියානු භාෂා පාසල ආරම්භකොට 70 වෙනි සංවත්සරය සමරණ මෙම වසරේ රොක්ස්බර්ග්පාක් සහ මිල්පාක් මධ්‍යස්ථානයන්හි සිංහල භාෂා පංති වල ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සිය කලා කෞශල්‍යයන් එළි දැක්වමින් ඉදිරිපත් කරන විවිධ ප්‍රසංගය **සුවඳ පද්ම 2005**

දිනය 2005 සැප් 18 වන ඉරිදා
වේලාව පව 2.30
ස්ථානය
Box Forrest Secondary College
Cnr Glenroy & Cardinal Roads
Glenroy Vic
Melway 16K2

ඇතුල්වීම නොමිලේ
මෙම විවිධ ප්‍රසංගය නැරඹීමට පැමිණෙන මෙන් ඔබ සැමට ගෞරවයෙන් ආරාධනා කෙරේ.

වැඩි විස්තර
හිමාලි කරුණාසේන 0409 077 420